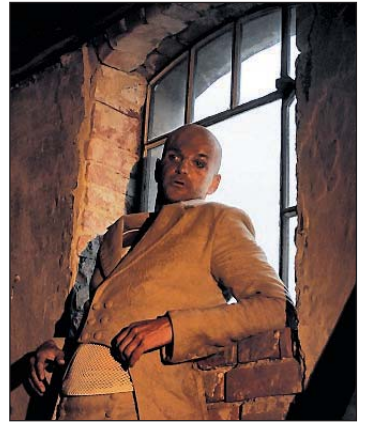

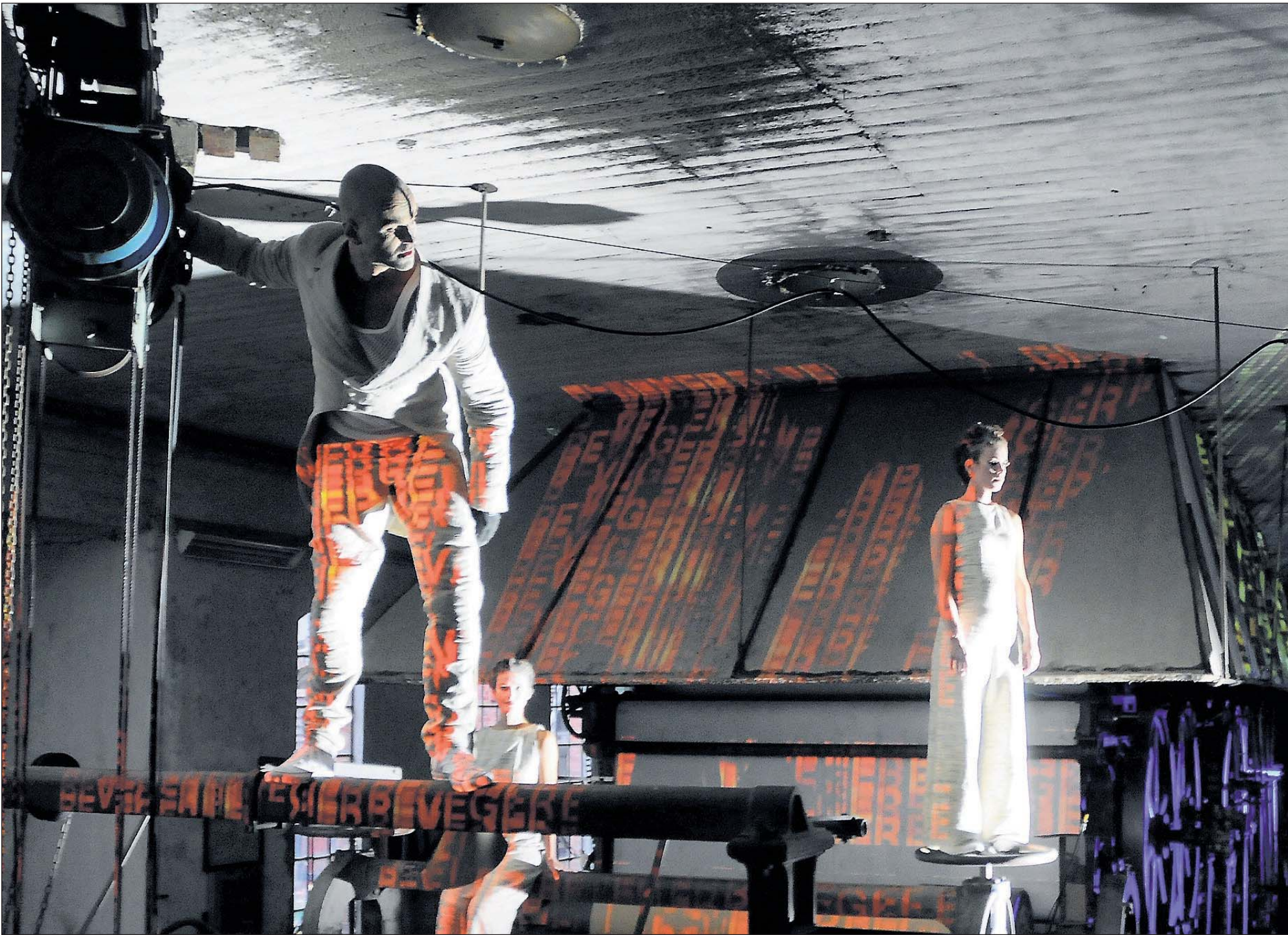
KVINNER I RØDT: Guro Trøseid Gjerstadberget (til venstre) og Kathrine Kolgrov danser og mimer seg gjennom forestillingen.

HØYT UNDER TAKET: Perkusjonist Knut Aalefjær (under) og spesielt Lars Jacob Holm skal ikke ha høydeskrek.

SNAKKER FOR MASKINENE: Lars Jacob Holm.

MEKTIG OG GRIPENDE: «Blod, jern og olje volum 2» i Klevfos Industrimuseum i Løten er oppsiktsvekkende annerledes enn fjorårets forestilling, selv om formen, uttrykket og omgivelsene er de samme.

Maskinene tar ordet

Blod er som kjent tykkere enn vann. Men hva med olje? Har maskinene sjel, tanker og følelser? Kan udugelige valseverk og kvernsteinsminner ha noe si oss – om tid som har vært, og om tid som skal komme?

I kveld er det urpremiere på «Blod, jern og olje volum 2» i og utenfor Klevfos Industrimuseum i Løten. En gripende og på sitt sterkeste nesten lammende multiopplevelse som på oppsiktsvekkende måte skiller seg fra og går utenpå fjorårets rene danseforestilling.

I år fører koreograf og danser

Guro Trøseid Gjerstadberget og komponist og musiker Rune Rebne tematikken maskin og menneske langt videre, i gnistrende samspill med skuespiller Kathrine Kolgrov fra Elverum og danseren og skuespilleren Lars Jacob Holm.

Som i fjor spilles forestillingen som vandreteater gjennom fabrikkens nesten magiske indre; gjennom lange smale korridorer, bratte trapper, ruvende haller og lave velvinger, akkompagnert av Rebnes sugerende musikk framført av perkusjonisten Knut Aalefjær.

Nytt er at den nå innledes utendørs, med den brusende Svartelva og ruvende gamle fabrikkmur som kulisser, stilrent lyssatt i augustmørket.

Den største forskjellen er likevel at «Blod, jern og olje volum 2» gis ny dimensjon med Kolgrovs utsøkte pantomime og hvordan Holm bokstavelig talt gir maskinene en stemme gjennom Øyvind Bergs tekst – innledet med resitasjonen av Maskinenes ti bud. Der og da dirrer det i Klevfosbygningen.

Jeg så forestillingen eksklusivt på en av prøvene tidligere denne uka, og skal vokte meg

vel for å røpe noe mer om innhold og framføring – annet enn å framheve avslutningen som også i år spilles inne i papirmaskinhallen. Mye av opplevelsen ligger nemlig i det uventete; man vet aldri hva som venter rundt neste hjørne i Klevfos-labyrinten. Derfor kreves det også total oppmerksomhet og åpenhet fra tilskuernes side.

Her er det detaljer og finesser, både i spillet og i presentasjonen.

Ved fjorårets fire festspillforestillinger på Klevfos måtte mange snu skuffet i døra, i år

er antall billetter per forestilling redusert fra 100 til 55 – men til gjengjeld spilles forestillingen hele åtte ganger. Løp og kjøp!

Husk dessuten å ta med varme klær, temperaturen inne i hallene er omtrent som ute en kjølig augustkveld. Og framfor alt gode sko, her duger det ikke med høye hæler!

KNUT FJELD
917 27 888

knut.fjeld@ostlendingen.no

LYSKUNST: Teater Innlandets Olav Nordhagen har ansvaret for lysdesignet både ute og inne på Klevfos under forestillingen.

Munch i 2013

– Dette samarbeidet må vi bare ta videre, og neste år er det helt naturlig å ta Munch-jubileet som utgangspunkt for forestillingen, sier teatersjef Janne Langaas i Teater Innlandet.

Dermed er det klart at Guro Trøseid Gjerstadberget og gjengen rundt henne får nye oppgaver i Løten.

Årets forestillingen spilles hver kveld fram til lørdag, og så fra onsdag til lørdag til uka.

ALLE FOTO: KNUT FJELD

KONTRASTER: Lys og skygge er sentrale virkemidler.

MOT MIDNATT: Som i fjor spilles forestillingen mot midnattstimen. 55 får plass på hver av de åtte forestillingene.

IMPONERTE: Knut Evensen fra Heradsbygd lot seg trollbinde av Stian Carstensen i helga. – Han kan lage musikk av hva som helst!

FOTO: KNUT FJELD

«Gamlekara spilte så snusen skvatt»

I Knut Evensens barndom sto ikke de musikalske høydepunktene i kø. – Her snakker vi om spilling på kam og munnspill fulle av snus. Derfor var det desto mer imponerende å høre Stian Carstensen. Han er et musikalsk geni, smiler Knut Evensen.

BRYNHILD MARIT BERGER MØLLERSEN 950 60 932
brynhild.mollersen@ostlendingen.no

For en smågutt fra Svevad i Hernes i 1940-50-åra, var musikk en sjelden vare.

– Nå ja, det var jo alltid suset fra tre-kronene, men det var det ikke mye takt i. Først da vi kom til Svevadkryss, kunne vi høre en musikalsk klang. Fra smia kom det nemlig to taktfaste slag på det glødende jernet, etterfulgt av ett slag på ambolten. Det var musikk en kunne trampe takta etter, smiler Knut Evensen.

Opplevelsen inspirerte til anskaffelse av smørpapir og kam, og dermed dannelsen av et gutteorkester.

– Dette var jo i den tida vi

fortsatt hadde hår, og dermed kam på lomma. Men det hadde heldigvis ikke noe å si for tonene om kammen var litt møkkete, eller om noen tenner var borte, både på kammen og i munnen, ler han.

Den eldre garde sverget til munnspill.

– Faren min hadde flere eldre onkler med gehør. Visst kunne de spille munnspill! Utfordringen var bare at de også brukte snus. Mye snus. Underveis i opptreden fikk snuståka utover rommet og landet som ei vifte på bordet.

– Senere fikk en annen slektning taket på trekkspillet, og ble etter hvert svært så dyktig, forteller han. Det var derfor naturlig for Knut å få med seg Stian Carstensen trekkspilltoner under årets Festspill.

– Han er et musikalsk geni. Sammen med venner sørget han for fantastiske konsertkvelder lørdag og søndag. Den mannen kan lage musikk av hva som helst! Det ble virkelig en stor opplevelse. De holdt et enormt tempo, men sikret likevel et samspill, sier han.

– Nå håper jeg bare at Festspillene får fortsette i år etter år. For god musikk kan en høre på, uansett alder, hår eller tenner. Jeg gleder meg til fortsettelsen!

Allsidig allsang

Lasse Johansen og Hanne Mette Gunnarsrud er frontfigurer når det for fjerde gang arrangeres allsang på Rådhusplassen i Elverum fredag.

Men de kommer ikke dit alene! Lasse Johansen har med seg et eget band for en Cliff Richards/Shadows-konsert etter at den ordinære allsangen er avsluttet, og så fort de er ferdige med sin avdeling

tar Elverum Storband over underholdningen. Og det stopper ikke der! Elverumsgutta i Bullet Proof skal nemlig ta med seg publikum inn i de sene kveldstimer, så her blir det liv i Leiret hele fredagskvelden igjennom. Og muligheten til å nynne med, ja den har du hele tiden.

Gjenoppplive

I dag starter en spektakulær vandring mot midnatt, med premiere på forestillingen Blod, jern og olje Vol. 2 i en nedlagt fabrikk.

■ **SØR-ODAL**
KAREN GJERMUNDRØD
red@glomdalen.no

«Når jeg beveger deg, står du stille» er undertittelen på forestillingen, som er en oppfølger til fjorårets suksess «Blod, jern og olje – en opplevelse mot midnatt» med teater, dans, musikk, lys, projeksjoner og maskiner i magiske og verneverdige omgivelser.

Det er andre året danseskunstner Guro Gjerstadberget (27) fra Slåstad setter opp en egenprodusert forestilling i samarbeid med samtidskomponisten Rune Rebne fra Furnes på Klevfos Industrimuseum i samarbeid med Teater Innlandet under Festspillene i Elverum. Med støtte fra blant andre Norsk Kulturråd har forestillingen budsjett på litt over én million kroner.

Etter å ha jobbet som sommerguide på Klevfos i åtte år, var det i 2009 at hun sammen med daglig leder Håkon Tosterud fikk ideen om å gjøre et eller annet i fabrikkens som var basert på å gjenoppplive maskinene.

Går inn i maskinen

I den siste timen før midnatt spilles det åtte forestillinger på Klevfos i dagene som kommer. Her formidles historien til et industriminne og det moderne menneske kombinert med samtidskunst og en fysisk vandring gjennom de nedlagte fabrikklokalene. Etter kjempesuksessen i fjor med fire fulle forestillinger har det gått gjetord på bygda, og premieren er allerede fullbooket

– I fjor handlet det mye om menneskets forhold til maskinene, mens vi i år går enda dypere inn i maskinenes følelsesliv, forteller Guro Gjerstadberget.

Selve fabrikkens ble nedlagt og forlatt i 1976, og verktøy og arbeidshansker ligger fortsatt slik det ble forlatt. Nesten alt maskineri er godt bevart, og stedet er i dag et av 12 nasjonale industriminne i Norge som er vernet av Riksantikvaren.

De gjenoppplives i forestillingen ved hjelp av samtidsperkusionist Knut Aalefjær som befinner seg inne i maskinene, og som sammen med videoprojeksjon, teater og samtidsdans settes inn i en kontekst og sier noe om før og nå.

– Forestillingen leker med tanken om at disse engang så nyttige

FAKTA

Blod, jern og olje Vol. 2

- Spilles på Klevfos Industrimuseum
- Idé, regi og koreografi: Guro Trøseid Gjerstadberget og Rune Rebne

Med:

- Guro Trøseid Gjerstadberget – koreograf og danser
- Rune Rebne – musiker og komponist
- Lars Jacob Holm – danser og skuespiller
- Kathrine Kolgrov – skuespiller
- Ludvig Elblaus – programmerer og projeksjoner

- Olav Nordhagen – lysdesign
- Knut Aalefjær – perkusionist
- Tekstforfatter: Øyvind Berg
- Maskinkunstner: Kristine Roald Sandøy
- Kostymedesigner: Sylvia Denais
- Maske: Marie-Therese Cappello
- Regikonsulent: John Nyutstumo
- CO-produksjon Teater Innlandet og Guro Trøseid Gjerstadberget i samarbeid med Festspillene i Elverum og Klevfos Industrimuseum.
- Spilles 8., 9., 10., 11., 15., 16., 17. og 18. august kl. 23.00–23.55.

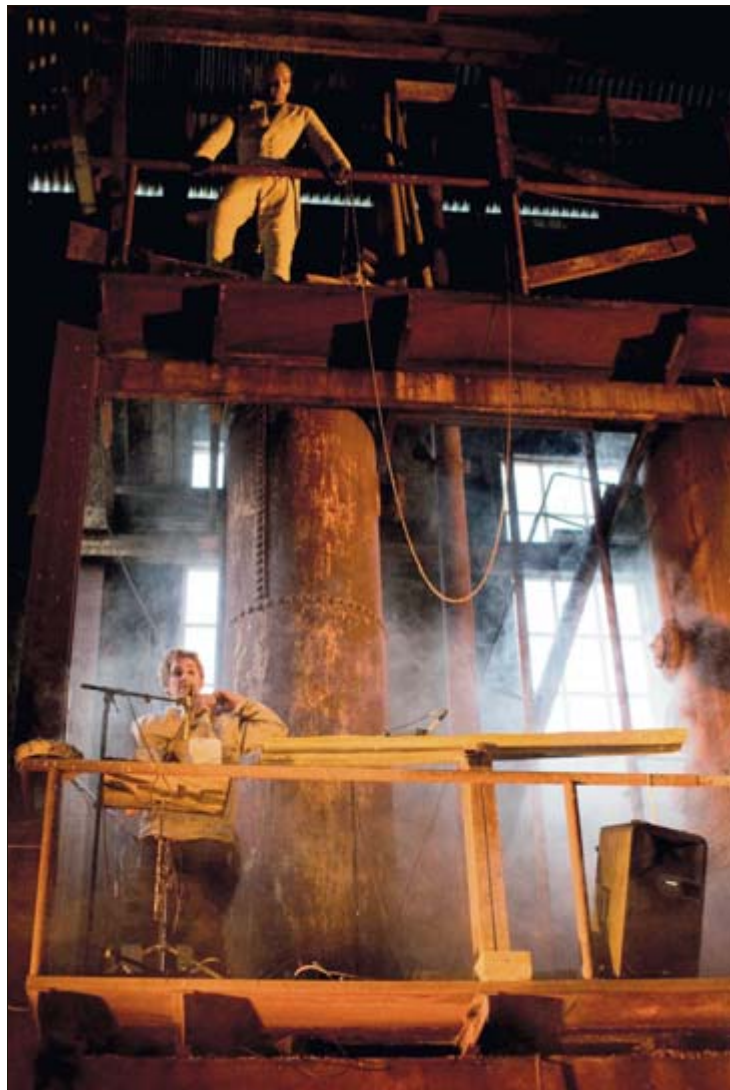
maskinene kan formidle sine betraktninger til oss og om oss, forklarer Guro Gjerstadberget.

Rå opplevelse

Den svenske komponisten Ludvig

Elblaus har laget elektroakustiske komposisjoner til forestillingen. I tillegg et heftig lydbilde er lysdesignet en vesentlig del av forestillingen.

– Selv om dette prosjektet er

RÅTT OG INDUSTRIELT: Perkusjonist Knut Aalefjær bruker den nedlagte fabrikkens inventar som instrument. Skuespiller og danser Lars Jacob Holm beveger seg høyt og lavt i lokalene.

SKUESPILLERE OG DANSERE: Lars Jacob Holm (fra venstre), Guro Trøseid Gjerstadberget og Kathrine Kolgrov gir liv til maskinene i den 100 år gamle fabrikkens og tar med publikum på en vandring i de ulike produktionsrommene.

er maskinen

MASKINEN TALER: «Det finnes ingen hverdag mer, det gjør ingen forskjell fordi man ikke gjør noe som helst, fordi man bare står der – uten å bevege seg», sier den gamle papirmaskinen. Her med skuespillerne oppå og inne i maskinen.

«**I år går vi enda dypere inn i maskinens følelsesliv.**

GURO GJERSTADBERGET

samtidsmusikk, teater og dans, klarte vi i fjor også å begeistre den eldre papirarbeideren, sier Guro Gjerstadberget.

Nå håper hun at flere folk i glåmdalsregionen benytter anledningen og oppdager det unike stedet Klevfos.

PRODUSENT OG DANSEKUNSTNER: «Blod, jern og olje» er Guro Gjerstadbergets første egenproduserte scenekunstprosjekt.

■ OSLO

Linde begeistrer danskene

Forfatteren Heidi Linde fra Kongs- vinger har nordisk suksess med romanen «Nu jävlar» (2011).

Hun forteller som en norsk Nick Hornby, en Jonathan Franzen, en kvinnelig Lars Saabye Christensen, skrev norske anmeldere. Romanen ble raskt solgt til forlag i Danmark, Sverige og Finland.

Nå er den kommet i Danmark, til rause komplimenter fra danske anmeldere. «Det er fin portræt- kunst og fuldt af den slags humor, vi kender fra eksempelvis en Saabye Christensen eller en Roy Jacob- sen», skriver anmelderen i Politi- ken. «Blændende fortalt og skøn at læse», skriver en annen anmelder.

HEIDI LINDE

KLEVFOS: LIKE FLOTT TEATER I ÅR

KLEVFOS: Dansere og maskinånd i siste møte i strålende forestilling.

FOTO: LARS MARTIN BØE, JH STUDIOS

Strålende forestilling

«Blod, jern og olje Vol. 2» på Klevfos er blitt annerledes, men minst like flott som i fjor.

■ ANMELDT AV

Geir Vestad
915 29 690 / gve@h-a.no

Når vi en gang i blant rusler rundt på Klevfos, eller andre gamle industri-arbeidsplasser, er det nærliggende å tenke hvor vakre de kan være – de gamle slitte maskinene. En gang i tida hadde de sin vesentlige nyttefunksjon, og det var derfor de ble skapt. Men nå blir de heller betraktet som estetiske objekter av publikum som vandrer gjennom museet. Denne nye vurderingen av maskinene er tema for årets danseteaterforestilling på Klevfos. Og her er de gamle fabrikklokalene blant annet gjennom lysdesign gjort vakrere enn noensinne – noen ganger så det nærmest tar pusten av en publikummer, og en blir bare stående og gape og glåme. Ikke minst utendørs framstår

Klevfos i forestillingen som et vakkert anlegg, lett romantiserende belyst. Og vandreteaterforestillingen «Blod, jern og olje Vol 2» har første etappe nettopp utendørs, mellom den flomdigre Svartelva og fabrikkens framstilt uimotståelig lokkende og innbydende. Og hit lokkes vi inn, med det vakre som guide, slik rollene utføres av Katrine Kolgrov og Guro Gjerstadberget. De to kvinnelige danserne / skuespillerne opptre denne gangen opptre denne gangen mindre aktivt handlende i forhold til maskinene enn i fjor, da de danset med dem. I år er det mer som de viser dem fram og understreker skjønnheten i dem. MASKINEN VÅKNER Ikke rart at maskinen våkner til liv og opprør. Gjennom danseren / skuespilleren Lars Jacob Holm våkner maskinens sjel av årelang dvale og roper ut sin protest: «Du skal ikke ha andre maskiner enn meg!» I forbifarten har Klevfos med det også fått sitt eget gjenferd, nærmere bestemt et maskingenferd. Det er den som skaper dramatik i forestillingen. For maskinen vil ikke uten videre finne seg i å bli betraktet som

et unyttig skjønnhetsobjekt. Dermed oppstår i sluttsekvensen i papirhallen en dramatisk kamp mellom skjønnheten og maskinen, som ved hjelp av lysdesigner Olav Nordhagens mektige og kraftfulle design skaper en voldsom intensitet i sluttkampen. Og resultatet – det er et nytt stykke fantastisk teater i svarte natta, den siste timen før midnatt. Det er da maskinen våkner. Og det vakre er mest dragende.

FAKTA

Jern, blod olje Vol 2

■ En co-produksjon mellom Teater Innlandet og Guro Trøseid Gjerstadberget i samarbeid med Festspillene i Elverum og Klevfos Industrimuseum. ■ Medvirkende: Guro Gjerstadberget (idé, regi, dans), Rune Rebne (idé, regi), Kathrine Kolgrov (dans), Lars Jacob Holm (skuespill), Knut Aalefjær (musikk), Ludvig Elblaus (programmering, projeksjoner), Øyvind Berg (tekst), Olav Nordhagen (lysdesign), Sylvia Denais (kostyme)

LØRDAG

Pynter på hamarsinger
HAMARS TATOVERING- OG PIERCINGSTUDIOER STIKKER SOM ALDRI FØR.

Fugletitteren Jon Lurås venter på bombevarselet.
DA VET HAN AT DET ER SJELDEN FUGL I SIKTE.

ALLTID PÅ LUFTA
Ble det for mye Bjørnar Pedersen? Hamars radio-stemme dominerte på lufta i sommer.

STORT LØRDAGSKRYSSORD **NØTTER** BRIDGE

HAMAR

Med Gert på tur til Amazonas

Høsten 2013 tilbys muligheten for å bli med Gert Nygårdshaug på tur til regnskogen i Amazonas.

Dette melder «Bok & Samfunn» – som også forteller at det er turope- ratøren Hvitserk som tilbyr denne eksklusive turen.

Artikkelen forteller at man som deltaker vil få tilsendt boka Mengele

Zoo, som delvis har handlingen fra Amazonas.

Turen tar 13 dager, og undervegs vil Gert Nygårdshaug holde samlin- ger og fortelle om sine erfaringer fra opphold i Amazonas.

På programmet står utforskning av jungelen, fiske etter piraja, delfin- safari, kanopadling og fotturer – og besøk i landsbyer.

PÅ TUR: Gert Nygårdshaug.

FOTO: REMI LAAKSO

OSLO

Fløgstad høståpner

En samtale med Kjartan Fløgstad åpner høstsesongen på Litteratur- huset i Oslo.

5. september kommer Fløgstad for å snakke om sin 14. roman «Nord- austpassasjen», og om fiksjon og virkelighet.

KLEVFOS: ANNERLEDES FORESTILLING PLANLEGGES TIL NESTE ÅR

En helt ny opplevelse

Det blir teateroppset- ning i papirfabrikken på Klevfos neste år også, men ifølge kunstnerisk leder Rune Rebne blir den helt annerledes.

ÅDALSBROK

Geir Vestad
915 29 690 / gve@h-a.no

En større produksjon med flere skuespillere, mer tekst, og en helt ny form for vandring. Det er blant elementene som det nå arbeides med.

Lørdag 18. august var siste fore- stilling av «Blod, jern og olje Vol 2». Åtte forestillinger er blitt spilt, og det har vært så å si fullt på de fleste av dem. Både Festspillene i Elverum og Teater Innlandet har ifølge produsent Guro Trøseid Gjerstadberget allerede sagt ja til en ny runde neste år, dersom søk- nadene om støtte går i orden. For det er Norsk Kulturråd som ifølge Guro er hovedkilden for finansi- ering.

BLOD, JERN OG OLJE: Katrine Kolgro, Guro Trøseid Gjerstadberget og Lars Jacob Holm i årets oppsetning på Klevfos. Lørdag ble den spilt for siste gang.

FOTO: GEIR VESTAD

IVO PÅ LAGET

Ny medspiller på laget til neste års oppsetning, er forfatteren Ivo de Figueiredo. Mandag hadde han og Rune Rebne sitt første møte for å starte utformingen av tematikk og opplegg.

Hittil har oppsettingene på Klevfos dreid seg om forholdet mellom menneske og maskin. Til neste års oppsetting tenker de

heller på «menneske – masse» som tema, det vil si forholdet mellom enkeltmennesket og massen.

Tanken springer ut av at Klev- fos-fabrikken ble drevet av en vakuumturbine, forteller Rune Rebne. Og dette vakuumet kan også være et bilde på kraften som trekker folk til fabrikken og byen,

og som presser menneskene sammen i en masse, på samme måte som papiret presses i papir- maskinen.

Dermed ligger det opp til en forestilling som blant annet vil kunne dreie seg om hvilke end- ringer som fabrikken førte med seg for menneskene, og der pro- sessen i papirmaskinen kan bru-

kes som et bilde på det som skjer med mennesket.

ANNERLEDES VANDRING

Også til neste oppsetting planleg- ges en form for vandring, men den vil bli gjort på en annen måte enn de to første gangene, antyder Rune Rebne. I stedet for at publi- kum skal ledes gjennom fabrik-

ken fram til en avsluttende større scene, jobber de nå med mulighe- ten for å åpne med scenen, og at publikum deretter får bevege seg fritt i fabrikklokalet, der ulike former for tablåer vil bli etablert gjennom lys, lyd og dans.

– Men ennå er vi helt i startfa- sen. Det er nå vi starter, sier Rune Rebne.

Eget verk til damene

Damenes Aften har fått et eget korverk skrevet til seg av den spanske komponisten Javier Busto.

HAMAR

Geir Vestad
915 29 690 / gve@h-a.no

sielt til dem. Uroppføringen skal skje under korvaka 28–29. sep- tember i Hamardomen. Og det er første gangen de har fått et helt verk spesialskrevet for koret. Ja- vier Busto er mye benyttet både som komponist og dirigent i en rekke land.

Blant andre oppgaver som ven- ter på Damenens Aften i høst, er NM for kor i november. Dette er det første arrangementet i sitt slag, og Damenens Aften skal kon- kurrere både i sakral klasse og damekor klassen. Og midt i de- sember blir det julekabaret igjen.

DAMENES AFTEN: Var i Harstad på festival før sommerferien.

FAKTA

Damenes Aften

■ Koret ble stiftet i 1992, og feirer i år 20-årsjubileum. Koret består av rundt 20 damer, og er for tiden på jakt etter nye san- gere. Korets dirigent og stifter er Erland Dalen. De har et vari- ert repertoar av klassisk kir- kemusikk, jazz, pop. Koret var i Harstad på korfestival 7.–10. juni, og hadde sommerkonsert 12. juni. Etter sommerferien venter Korvake i september, NM i kor i november og juleka- baret i desember.